

Διακρίσεις σε βάρος επιχειρήσεων της Μακεδονίας και της Θράκης

Κόβουν τους Βόρειους από τους διαγωνισμούς

Σάλο δημιουργεί στην επιχειρηματική κοινότητα της Βόρειας Ελλάδας η προκλητική σπουδή υπαλλήλων υπουργείων να αξιοποιούν τα παράλογα “παραθυράκια” των σχετικών προκηρύξεων για να αποκλείουν από τους διαγωνισμούς κρατικών προμηθειών τις εκτός λεκανοπέδιου επιχειρήσεις. Η “Θ” αποκαλύπτει το τελευταίο κρούσμα, που αφορά τέσσερις διαγωνισμούς του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

ΣΕΛ. 11

Fast track αποκλεισμός... Βορείων

Με ποιον τρόπο επιχειρήσεις από Μακεδονία και Θράκη κρατούνται εκτός του συστήματος κρατικών προμηθειών - Πώς διαγωνισμοί του υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης μετατράπηκαν σε διαδικασία απ' ευθείας ανάθεσης, οι «πονηροί» όροι της διακήρυξης και οι φαιδρότητες

Έντονο προβληματισμό στη βορειοελλαδική επιχειρηματική κοινότητα προκαλούν οι σοβαρότατες διακρίσεις σε βάρος των επιχειρήσεων της Μακεδονίας και Θράκης από πλευράς του ελληνικού δημοσίου.

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΗΛΙΑΔΗ

Πέραν της διαχρονικής διακριτικής μεταχείρισης προς όφελος των επιχειρήσεων οι οποίες εδρεύουν στο λεκανοπέδιο σε σχέση με όσες δραστηριοποιούνται στην περιφέρεια, συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού δημιουργούνται από τον τρόπο διεξαγωγής των διαγωνισμών του δημοσίου με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται, αν δεν ακυρώνεται, η προσπάθεια των βορειοελλαδικών επιχειρήσεων να ανταγωνιστούν επί ίσοις όροις εταιρείες με μεγαλύτερη εγγύτητα -όχι μόνον γεωγραφική- προς ισχυρά κέντρα, τα οποία διαχειρίζονται τις κρατικές προμήθειες. Το τελευταίο διάστημα, μάλιστα, που οι διαγωνισμοί του δημοσίου έχουν περιοριστεί δραματικά και η πύλα των κρατικών προμηθειών έχει συρρικνωθεί απειλησιακά, τα φαινόμενα ευνοϊκής μεταχείρισης συγκεκριμένων επιχειρήσεων από πλευράς δημοσίου έχουν ενταθεί, με μεθόδους που ενίοτε αγγίζουν ακόμη και τα όρια της φαιδρότητας.

Ουσιαστικά με ανάθεση. Τελευταίο κρούσμα διακριτικής μεταχείρισης σε βάρος επιχειρήσεων της Μακεδονίας υπήρξαν οι τέσσερις διαγωνισμοί τους οποίους προκήρυξε το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης (διά μέσου του ΟΠΕΚΕΠΕ) στο πλαίσιο των προγραμμάτων διανομής τροφίμων σε αγρούς. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα είκοσι εκατομμύρια ευρώ, τα οποία θα καταβληθούν σε μετρητά ή και σε είδος (με τη διάθεση προϊόντων, π.χ. σιτηρά, βούτυρο, από το αδιάθετο πλεόνασμα διαφόρων κοινοτικών χωρών, όπως Ουγγαρία, Εσθονία, Λιθουανία). Στους τρεις από τους ανωτέρω διαγωνισμούς υπήρξε ουσιαστικά απ' ευθείας ανάθεση, αφού από τις τέσσερις ή πέντε -κατά περίπτωση- συμμετέχουσες εταιρείες ή κοινοπραξίες, όλες, πήλιν μιας, αποκλείστηκαν από το πρώτο στάδιο του διαγωνισμού λόγω έλλειψης τυπικών προσόντων. Στις τρεις εκ των τεσσάρων περιπτώσεων ανάδοχος ανακηρύχθηκε η ίδια εταιρεία, συχνά συμβαλλόμενη σε έργα του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, εδρεύουσα στην Αιτωλοακαρνανία, ενώ στον ίδιο νομό εδρεύει και η ανάδοχος του τέταρτου διαγωνισμού.

Αντί για διαγωνισμό η διαδικασία θυμίζει απευθείας ανάθεση αφού η χιλιομετρική απόσταση αποτελεί εμπόδιο το 2011 ακόμη κι όταν οι ενδιαφερόμενες εταιρείες κατορθώνουν να το ξεπεράσουν!

Κόβεστε... λόγω απόστασης. Ο γεωγραφικός προσδιορισμός της έδρας των αναδόχων εταιρειών έχει τη σημασία του, καθώς οι περισσότερες εκ των υπολοίπων διαγωνιζόμενων αποκλείστηκαν από το πρώτο κιόλας στάδιο του διαγωνισμού ουσιαστικά... λόγω της απόστασης από το κέντρο των Αθηνών!

Συγκεκριμένα, ένα από τα στοιχεία του φακέλου, τον οποίο υποβάλλει ο διαγωνιζόμενος, είναι και μια υπεύθυνη δήλωση των εκπροσωπούμενων την εταιρεία, η οποία πιστοποιεί τα βασικά στοιχεία της εταιρικής ταυτότητας. Μόνον που, βάσει των κείμενων διατάξεων, η υπεύθυνη δήλωση θα πρέπει να έχει ημερομηνία επικύρωσης την ημέρα που εκπνέει η προθεσμία υποβολής του φακέλου.

Τι συνέβη εν προκειμένω; Ο ΟΠΕΚΕΠΕ όρισε τη δεκάτη πρωινή ως ώρα λήξης της προθεσμίας υποβολής του φακέλου. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι μια εταιρεία με έδρα, για παράδειγμα, τον Έβρο, αποκλείεται από

Ός προς την εταιρεία ΣΠΑΝΟΣ ΑΒΕΕΤ
Ός προς την εταιρεία ΣΠΑΝΟΣ ΑΒΕΕΤ επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Οι υπεύθυνες δηλώσεις που υποβλήθηκαν στον εν λόγω διαγωνισμό φέρουν ημερομηνία έκδοσης και θεωρήσης για το γνήσιο της υπογραφής την 12/5/2011 από το Δήμο Δέλτα Θεσσαλονίκης. Δεδομένου ότι η καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής των προσφορών για το διαγωνισμό ήταν η 12/5/2011, ώρα 10:00 π.μ., η Υπηρεσία που είναι υπεύθυνη για τη διενέργεια του διαγωνισμού απέστειλε το υπ' αριθμ. 68842/27-5-2011 έγγραφο στο Δήμο Δέλτα Θεσσαλονίκης προκειμένου να μας γνωρίσει τον ακριβή χρόνο που έλαβε χώρα η αναφερόμενη θεωρήση. Ακολούθως ο Δήμος απέστειλε στην αρμόδια Υπηρεσία το υπ' αριθμ. 15436/30-5-2011 έγγραφο σύμφωνα με το οποίο «η θεωρήση των υπεύθυνων δηλώσεων τόσο της Κας Σπανού Μαρίας όσο και του Κ. Σπανού Χρήστου πραγματοποιήθηκαν κατά την 12-5-2011, και περί ώρα 6 π.μ. από το δημοτικό υπάλληλο κ. Δαλκίδη Κυριάκο κατόπιν εντολής του Αντιδημάρχου Διοικητικού κ. Αποστόλου Παναγιώτη για κατά εκτέλεση εξουσιοδότηση των ανωτέρω προ της έναρξης λειτουργίας του φακέλου λόγω του κατεπείγοντος της περίπτωσης...». Δεδομένου ότι ο αναφερόμενος Αντιδήμαρχος είναι ο υπογράφων το υπ' αριθμ. 15436/30-5-2011 έγγραφο και λαμβάνοντας υπόψη τη χιλιομετρική απόσταση Αθηνών-Θεσσαλονίκης δημιουργούνται εύλογα ερωτήματα ως προς το εάν είναι αντικειμενικά δυνατή η κατάθεση του φακέλου της προσφοράς στις 12/5/2011 και ώρα 9:40 π.μ. και η Επιτροπή θεωρεί ότι οι υπεύθυνες δηλώσεις οι οποίες κατατέθηκαν με τη δικαιολογητική συμπεριφορά δεν μπορεί να γίνουν αποδεκτές, διότι δεν αποδεικνύεται ο ακριβής χρόνος θεωρήσης τους. Τέλος, η Επιτροπή θεωρεί ότι ακόμη κι αν ήταν ημερομηνία των παραπάνω από τις αρμόδιες αρχές.

2. Όσον αφορά στους υποβληθέντες ισολογισμούς της εταιρείας παρατηρείται ότι:

- Ο ισολογισμός της χρήσης έτους 2008 δεν εμφανίζει κατάσταση - πύνακα διέθεσης αποτελεσμάτων και σύμφωνα με τις αρχές της Γενικής Λογιστικής και του λογιστικού σχεδίου είναι ελλείψης. Επίσης δεν έχει υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση για το 2008 - 2009 περί της χρηματοοικονομικής κατάστασης της εταιρείας.

χέρι από το δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό, καθώς δεν προλαβαίνει να επικυρώσει την υπεύθυνη δήλωση και να την καταθέσει εμπρόθεσμα στην Αθήνα. Ανάλογες δυσκολίες αντιμετωπίζουν και οι επιχειρήσεις της Θεσσαλονίκης. Στους εν λόγω διαγωνισμούς, ωστόσο, δύο επιχειρήσεις με έδρα το Κιλκίς και τη Σίνδο, κατόρθωσαν να υποβάλουν εμπρόθεσμα την περιβόητη υπεύθυνη δήλωση, ελάχιστα λεπτά πριν να εκπνεύσει η σχετική προθεσμία.

Αυτό όμως δεν στάθηκε αρκετό. Η επιτροπή αξιολόγησης των διαγωνιζόμενων διαπίστωσε ότι «δημιουργούνται εύλογα ερωτήματα ως προς το εάν είναι αντικειμενικά δυνατή η

κατάθεση του φακέλου της προσφοράς... λόγω της χιλιομετρικής απόστασης Κιλκίς - Αθήνας». Και εξ αιτίας αυτού «κρίνει ως απαράδεκτες τις υπεύθυνες δηλώσεις της εταιρείας και συνενώνει ελλιπή την προσφορά της...» και την αποκλείει του διαγωνισμού.

Η φαιδρότητα. Οι υποψήφιοι ανάδοχοι κατέθεσαν ενστάσεις στις οποίες συμπεριέλαβαν υπεύθυνες δηλώσεις των αρμοδίων υπαλλήλων των δήμων Κιλκίς και Δέλτα, οι οποίοι δήλωναν ότι, προκειμένου να εξυπηρετήσουν τις εταιρείες, προσήλθαν στην υπηρεσία πολύ πρωινές ώρες, εκτός του συμβατικού ωραρίου εργασίας τους, για να επικυρώσουν τις υπεύθυνες δηλώσεις. Παρ' όλα αυτά, όμως, οι ενστάσεις απορρίφθηκαν με το ακόλουθο σκεπτικό: η ενιστάμενη εταιρεία «δεν αναφέρει, ούτε εξειδικεύει, με ποιον τρόπο έγινε η μεταφορά των υπεύθυνων δηλώσεων στην Αθήνα (οδικώς ή αεροπορικώς)».

Επίσης επισημαίνει στο σκεπτικό της απορριπτικής απόφασης ότι ένας δημοτικός υπάλληλος δεν μπορεί να απασχολείται εκτός ωραρίου εργασίας παρά μόνον για εξαιρετικές υπηρεσιακές ανάγκες, όταν συντρέχει το στοιχείο του κατεπείγοντος, κάτι που στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν ίσχυε, κατά την επιτροπή.

Τέλος, εντύπωση προκαλεί το απόσπασμα της απόφασης απόρριψης των ενστάσεων στο οποίο αναφέρεται πως «η θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής σε μη εργάσιμη ώρα δεν μπορεί να αποτελεί πράξη υγιούς ανταγωνισμού, δεδομένου ότι δύναται ενδεχομένως να υπήρχαν και άλλες εταιρείες με πρόθεση συμμετοχής στον εν λόγω διαγωνισμό που όμως δεν συμμετείχαν, διότι λόγω έλλειψης και πίεσης χρόνου δεν μπόρεσαν να διεκπεραιώσουν τις απαιτούμενες από τη σχετική διακήρυξη θεωρήσεις». Το ανωτέρω απόσπασμα αποτελεί ωμή παραδοχή ότι ο ορισμός της 10ης πρωινής ως ώρας λήξης της προθεσμίας υποβολής του φακέλου ουσιαστικά στερεί από δεκάδες επιχειρήσεις της περιφέρειας το δικαίωμα συμμετοχής στον διαγωνισμό. Αλλά ακόμη και για εταιρείες που πρόλαβαν την ασφυκτική προ-

Διαδικασία express

Εντύπωση, αν μη τι άλλο, προκαλεί η ταχύτητα -ασυνήθιστη για τα ελληνικά δεδομένα- με την οποία η δημόσια διοίκηση διεκπεραίωσε την όλη διαδικασία. Οι διαγωνισμοί (π.χ. για διανομή ρυζιού και ζυμαρικών) έγιναν στις 12 Μαΐου. Στις 31 του μήνα η επιτροπή αξιολόγησης ανακήρυξε ανάδοχο (τον μοναδικό που απέμεινε μετά τον αποκλεισμό των υπολοίπων). Στις 8 Ιουνίου ο υπουργός Κώστας Σκανδαλίδης επικύρωσε το πρακτικό της Επιτροπής, στις 16 Ιουνίου οι αποκλεισμένες εταιρείες κατέθεσαν ενστάσεις, στις 21 Ιουνίου συνήλθε η επιτροπή αξιολόγησης των ενστάσεων, τις οποίες απέρριψε, στις 24 Ιουνίου εκδόθηκε υπουργική απόφαση, η οποία επικύρωσε το πόρισμα της επιτροπής αξιολόγησης των ενστάσεων, στις 27 Ιουνίου εκδόθηκε υπουργική απόφαση με την οποία έγινε αποδεκτή η οικονομική προσφορά του μοναδικού, πλέον, διαγωνιζόμενου και στις 30 Ιουνίου ο κ. Σκανδαλίδης υπογράφει την απόφαση ανακήρυξης του αναδόχου.

θεσμία (γιατί, για παράδειγμα, ορίστηκε η 10η πρωινή και όχι η 15:00 μεσημβρινή) αμφισβητείται η εγκυρότητα των επικυρωμένων εγγράφων τους και αποκλείονται του διαγωνισμού.

Η ανάδραση του ΣΒΒΕ. Ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ) κληθείς να σχολιάσει το θέμα δήλωσε διά του εκτελεστικού αντιπροέδρου του Γιάννη Στayıρου: «Η αναχρονιστική διαδικασία της υποβολής υπεύθυνης δήλωσης την ημέρα που διενεργείται ένας διαγωνισμός προμηθειών ή έργων είναι ουσιαστική τροχοπέδη για όσες επιχειρήσεις της περιφέρειας επιθυμούν να συμμετάσχουν σε ένα διαγωνισμό, που διενεργείται στην κεντρική διοίκηση, στην Αθήνα. Αποτελεί την καρδιά της γραφειοκρατίας και αυξάνει υπέρμετρα το κόστος συμμετοχής των περιφερειακών επιχειρήσεων, υποχρεώνοντας τους διαγωνιζόμενους και κυρίως αυτούς που δεσμεύουν την εταιρεία να μετακινούνται για μια υπογραφή στην Αθήνα. Πάγιο αίτημα του ΣΒΒΕ είναι η διαδικασία αυτή να καταργηθεί και, σε πρόσφατες συναντήσεις που είχαμε με την ηγεσία του υπουργείου Εμπορίου, η κυβέρνηση δεσμεύτηκε ότι στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας κρατικών προμηθειών η διαδικασία αυτή θα καταργηθεί».